

**Пропозиції
Міністерства закордонних справ України**

до проекту Закону України
**"Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо заборони
політичних партій"**

внесений народними депутатами України (О.Совгіря та інші)

реєстраційний номер **7172-1** від **28.03.2022**

друге читання

1. МЗС України не підтримує схвалення зазначеного законопроекту в запропонованій редакції з огляду на запропоновані ним зміни до нового пункту 11 статті 5 та абзацу 3 статті 13 "Міжнародна діяльність політичних партій" Закону України «Про політичні партії України».

2. На думку МЗС України доопрацювання потребує термінологія до примітки статті 5 запропонованої редакції законопроекту, яка має бути приведена у відповідність до норм міжнародного гуманітарного права. Зокрема, з огляду на те, що у запропонованому новому пункті 11 статті 5 закону України перелічуються такі поняття як «представники збройних формувань, незаконних формувань, банд, груп найманців...», але відсутні комбатанти та інші представники держави-агресора (у т.ч. політичне керівництво держави-агресора, вище військове керівництво збройних сил росії, військове командування та інші їх представники) зазначене положення потребує доопрацювання з врахуванням ст. 43 Додаткового протоколу I до Женевських конвенцій про захист жертв війни 1949 року, яким до комбатантів відноситься такі формування: особовий склад регулярних збройних сил; особовий склад ополчення і добровольчих загонів, що входять і не входять до складу збройних сил; особовий склад організованих рухів опору і партизанських формувань, якщо вони відповідають таким умовам: а) мають на чолі особу, відповідальну за своїх підлеглих; б) мають певний і виразно видимий здалека відмітний знак; в) відкрито носять зброю; г) дотримуються у своїх діях законів і звичаїв війни. Збройні сили держави (сторони), яка воює, - організовані збройні формування, що знаходяться під командуванням осіб, відповідальних перед цією державою (стороною) за дії своїх підлеглих. Заборонено насильно примушувати громадян держави-противника до участі у воєнних діях проти своєї держави. До складу збройних сил входять комбатанти (ті, які воюють) та некомбатанти (ті, які не воюють) - медичний і духовний персонал, інтенданти, військові кореспонденти, юристи тощо.

У запропонованій редакції приміток до цього Закону також потребує доопрацювання поняття «найманець», яким згідно зі статтею 47 Додаткового Протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року, **найманцем** вважається будь-яка особа, яка:

- 1) спеціально завербована на місці або за кордоном для того, щоб брати участь у збройному конфлікті;
- 2) фактично бере безпосередню участь у воєнних діях;
- 3) бере участь у воєнних діях, керуючись, головним чином, бажанням одержати особисту вигоду, і якій дійсно було обіцяно стороною або за дорученням сторони, що перебуває в конфлікті, матеріальну винагороду, що істотно перевищує винагороду, яка обіцяна чи сплачується комбатантам такого ж рангу і функцій, які входять до особового складу збройних сил даної сторони;

ДОКУМЕНТ СЕД МЗС АСКОД

Підписувач ДЖАПАРОВА ЕМІНЕ АЙРОВНА
Сертифікат 2B6C7DF9A3891DA104000000BD5490008006AF02
Дійсний з 18.11.2021 12:30:48 по 18.11.2022 23:59:59

МЗС

411/12-074/1-24269 від 08.04.2022

4) не є ні громадянином сторони, що перебуває в конфлікті, ні особою, яка постійно проживає на території, яка контролюється стороною, що перебуває в конфлікті;

5) не входить до особового складу збройних сил сторони, що перебуває в конфлікті;

6) не послана державою, яка не є стороною, що перебуває в конфлікті, для виконання офіційних обов'язків як особи, яка входить до складу її збройних сил.

Крім того, запропоноване доповнення до статті 13 Закону України «Про політичні партії України» щодо затвердження наказом Міністерства закордонних справ України та оприлюднення на офіційному веб-сайті МЗС Переліку політичних партій та громадських організацій – нерезидентів України, які створюють загрозу національній безпеці (абзац 3), не відповідає функціям МЗС, який є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері зовнішніх зносин.

Уся сукупність завдань та функцій, пов'язаних із діяльністю політичних партій, має бути віднесена до компетенції єдиного центрального органу виконавчої влади – того, що реалізує державну політику у сфері державної реєстрації (легалізації) об'єднань громадян, інших громадських формувань.

Таким чином, МЗС виходить з того, що зміни до нового пункту 11 статті 5 та нові примітки до Закону України «Про політичні партії України» потребують доопрацювання, а абзац 3 статті 13 "Міжнародна діяльність політичних партій" Закону України «Про політичні партії України» потребує перегляду в частині визначення центрального органу виконавчої влади, відповідального за формування і оприлюднення Переліку політичних партій та громадських організацій – нерезидентів України, які створюють загрозу національній безпеці.

**Перша заступниця
Міністра закордонних справ України**

Еміне ДЖАПАРОВА